

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының көктемгі семестрі
«7M02220-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтары (СС)	Зерт. сабақтары (ЗС)		
95880 Отандық этнология ғылымының тарихы	СӨЖ саны 4.	1,7	3,3		5	ОБӨЖ саны 6.

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы
Оффлайн	Базалық пәндер циклі, Таңдау компоненті	Проблемалық, интерактивті, аналитикалық	Пікіргаластар, сұрақтарға жауаптар, рефлексия, жобаларды дайындау, эссе жазу	Оффлайн-жазбапа
Дәріскер (лер)	Мейрманова Гүлжан Асанқызы т.ғ.к., доцент.			
e-mail:	meirmanovaga@gmail.com			
Телефоны:	8 747 824 0307			
Ассистент (тер)	Мейрманова Гүлжан Асанқызы т.ғ.к., доцент.			
e-mail:	meirmanovaga@gmail.com			
Телефоны:	8 747 824 0307			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты - білім алушыларға Қазақстандағы этнологияның қалыптасу және даму тарихының теориялық аспектілері туралы білімді қалыптастыру. Пән отандық этнология ғылымының қалыптасуы мен дамуының теориялық аспектілері, Қазақстандағы этнография ғылымы дамуының тарихи дереккөздері, казак	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*		ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
	ОН 1 Этнология ғылымының түсініктік аппараты мен зерттеу әдістерін сипаттау;		1.1. Отандық этнологияға қатысты зерттеулер мен деректерді жүйелеу; 1.2 Пәнге байланысты зерттеулерге талдау жасау;
	ОН 2. Отандық этнология ғылымы үрдісінің дамуын, оның заңдылықтарын талдау;		2.1 Этнографиялық коллекцияларды анықтай алады; 2.2 Этнология саласында заманауи теорияларды талдайды;
	ОН 3. Пәнге қатысты термин сөздерді, ұғымдар мен анықтамаларды білу;		3.1 Отандық этнология ғылымының қалыптасуы мен дамуының

және орыс зерттеушілерінің қазақ этнографиясына қосқан үлесі, Кеңес кезеңіндегі зерттеулер, қазіргі отандық этнология мәселелері туралы қарастырады.		теориялық аспектілерін саралайды; 3.2 Тақырыпқа қатысты заманауи білімдерді пайдаланады.
	ОН 4. Отандық этнология ғылымының дамуына тән тенденцияны саралау;	4.1 Қазақстандағы этнография ғылымы дамуының тарихи дереккөздерін пайдалану; 4.2 Кеңес кезеңіндегі зерттеулер мен қазіргі отандық этнология мәселелерін талдайды.
	ОН 5. Қазақстандағы этнологияның қалыптасу және даму тарихының теориялық аспектілері туралы білімді қалыптастыру.	5.1 Ақпараттық технологияларды өзінің кәсіби қызметінде қолдана алады; 5.2 Қазақ және орыс зерттеушілерінің қазақ этнографиясына қосқан үлесін саралай алады
Пререквизиттер	Этнологияға кіріспе; Қазақстандағы этникалық топтардың этнографиясы;	
Постреквизиттер	Түркі халықтары: тарихи-этнографиялық зерттеу мәселелері.	
Оқу ресурстары	Әдебиет: Негізгі: Оқу әдебиеттері: 1. Маргулан А.Х. Казахская юрта и ее убранство. - М, 2021. 2. Востров В.В., Захарова И.В. Казахское народное жилище. переиздание - А, 2020. 3. Маргулан А.Х. Казахское народное прикладное искусство. - А, 2019. 4. Хозяйство казахов на рубеже 19-20 вв. Историко-этнографический атлас. - Алма-Ата, 2020. 5. Муканов М. С. Казахские домашние художественные ремесла. - Алма-Ата, 2019. 6. Мейрманова Г.А. Этнологиялық зерттеу әдістері. Алтамы. Қазақ университеті, 2024. 6. Тулеуова Б.Т. Проблемы развития казахского кочевого скотоводства в трудах русских исследователей во второй половине XIX – начале XX веков. // Вестник ЕНУ. №1-2, 2024 г. 11. Раисов Д. Традиционное хозяйство казахов в исследованиях Х.А. Аргынбаева. // материалы республиканской научно-практической конференции V «Оразбаевской чтения» - А.: Қазақ университеті, 2023 г. 526 с. Зерттеушілік инфрақұрылымы 1. ҚР MOM. 2. Ә.Қастеев мемлекеттік өнер музейі. Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы 1. ҚР Ұлттық кітапхана. https://nlrk.kz/index.php?lang=kz	

	2. https://elibrary.kaznu.kz/kk/ 3. eLIBRARY.RU 4. Архив журналов РАН 5. Электронная библиотека «ЛитРес» Интернет-ресурстар 1. www.http://csmrk.kz 2. http://muzey.kz 3. http://www.museum.ru 4. http://www.rusmuseum.ru
Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Университет ИЖ басты бетінде қолжетімді. Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа <u>«Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі»</u> тәрізді құжаттармен регламенттеледі. Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail 8747 824 03 07/ meirmanovaga@gmail.com немесе ZOOM бейне байланыс арқылы

<https://us04web.zoom.us/j/76842750607?pwd=FgGUPhscCs7D3CzEj07WkZlIiPChI.1>

кеңестік көмек ала алады.

МООС интеграциясы (massive openline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері	
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген. Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
A	4,0	95-100	Өте жақсы		
A-	3,67	90-94			
B+	3,33	85-89	Жақсы		
B	3,0	80-84			
B-	2,67	75-79			
C+	2,33	70-74			
				Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар
				Дәрістердегі белсенділік	
				Семинар сабақтарда жұмыс істеуі	30

C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	30
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	
D+	1,33	55-59		Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз		
F	0	0-24			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1. XIX ғасырдығы этнография ғылымы			
1	Д 1. Кіріспе. «Отандық этнология ғылымының тарихы» пәні, мақсаты және міндеттері.	1	
	СС 1. «Этнология» ғылымының басқа ғылым салаларымен байланысы туралы талдау.	2	8
2	Д 2. Қазақ жері туралы ортағасырлардағы этнологиялық жазбалар.	1	
	СС 2. Қазақ жеріндегі ортағасырлық ойшылдар еңбектеріндегі этнологиялық деректер.	2	8
	ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кеңестер		
3	Д 3. Қазақ хандығы құрылғаннан кейінгі қазақ халқы туралы деректер	1	
	СС 3. Ортағасырлық жазбалардағы дәстүрлі баспана туралы ақпараттар	2	8
	БӨЗ 1. Ортағасырлық жазбалардағы қазақ халқының мәдениетіне байланысты деректер (презентация түрінде)		22
4	Д 4. Ресей бодандығын қабылдағаннан кейінгі қазақ халқы туралы зерттеулер	1	
	СС 4. М.Тевкелевтің елшілігі.	2	8
5	Д 5. XIX ғ. II жартысы мен XX ғ. басындағы қазақ зерттеушілері (Шоқан, Ыбырай, Абай, Шәкәрім, Сұлтанмахмұт)	1	
	СС 5. III. Уалиханов еңбектері	2	8
МОДУЛЬ 2 Кеңестік кезеңдегі этнография ғылымының дамуы			
6	Д 6. XX ғ. алғашқы ширегіндегі қазақ зерттеушілері (Ә.Бөкейханов, А.Байтұрсынов, М. Дулатов, Х.Досмұхамедов, Ж.Аймауытов, М.Жұмабаев)	1	
	СС 6. Ә.Бөкейхановтың этнографиялық зерттеулері	2	8
	ОБӨЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер		
7	Д 7. Қазан революциясынан кейінгі зерттеулер.	1	
	СС 7. Орыс географиялық қоғамы жинақтарындағы қазақ халқына байланысты еңбектер	2	8

	БӨЗ 2. Түркітанушы ғалымдар зерттеулеріндегі қазақ халқы туралы деректер (презентация түрінде).		22
Аралық бақылау 1			100
8	Д 8. 1926-1927 жж. КСРО Ғылым академиясы экспедициялары	1	
	СС 8. С. И. Руденко экспедициясы	2	7
	ОБӨЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңестер		
9	Д 9. Қазақ ССР Ғылым академиясын құрылуы.	1	
	СС 9. Тарих, археология және этнография институтының ашылуы	2	7
	БӨЗ 3. Х. Арғынбаев, М.Мұқановтың этнология ғылымына қосқан үлесі (баяндама түрінде)		22
10	Д 10. Ә.Х. Марғұлан еңбектеріндегі қазақ халқының мәдени-тарихи мұрасын зерттеудің өзекті мәселелері	1	
	СС 10. Ә.Х. Марғұлан еңбектерін талдау	2	7
	ОБӨЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша кеңестер		
МОДУЛЬ 3 . Тәуелсіздік кезеңдегі этнографтар			
11	Д 11. Тәуелсіздік алғаннан кейінгі этнология ғылымы.	1	
	СС 11. С.Әжіғали, Ә.Төлеубаевтың этнология ғылымына қосқан үлесі.	2	7
12	Д 12. Қазіргі кездегі этнология ғылымы.	1	
	СС 12. А.Б. Калыш, Б.К. Калшабаева, Т.Е. Картаеваның зерттеулері	2	7
	БӨЗ 4. Қазіргі қазақ этнографиясын зерттеуші ғалымдардың еңбектерін саралау.		22
13	Д 13. Қазақ халқына байланысты музейлік этнографиялық деректердің жинақталуы	1	
	СС 13. Музейлік этнографиялық деректер	2	7
14	Д 14. Шетелдік ғалымдардың қазақ этнологиясы туралы еңбектері	1	
	СС 14. Шетелдік ғалымдардың қазақ этнологиясы туралы еңбектеріне талдау	2	7
15	Д 15. Қортынды дәріс. Отандық этнологияның өзекті мәселелері	1	
	СС 15. Отандық этнологияның өзекті мәселелерін саралау	2	7
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100

Декан _____ Д.С. Байгунаков

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
Академиялық комитетінің төрайымы _____ М.Т. Бижанова

Кафедра меңгерушісі _____ Р.С. Жуматаев

Дәріскер _____ Г.А. Мейрманова

**ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ**

**«7M02220-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы бойынша
«Отандық этнология ғылымының тарихы» пәнінен емтихан қабылдау нұсқаулығы**

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлы ық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100%	70–89%	50–69%	25–49%	0–24%
Курстың теориясы мен тұжырымда масын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға этнологиялық зерттеу мекемелерінің ғылыми-зерттеу жұмысын талдап, түрлі музей салаларын анықтап, оған тән ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, мазмұны көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды , теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Ғалымдардың ғылыми-зерттеу қызметіне қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді.. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Этнографиялық терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
---	--	---	---	--	---